

Zwartboek Passend Onderwijs

(een initiatief van LBBO en AOb)

In dit zwartboek hebben wij de reacties van begeleiders in het onderwijs verzameld

Zo een paar overdenkingen.....

Ik zie bests wel dat er aan het huidige systeem 'gesleuteld' moet worden en bijv. de termijn van begeleiden flexibeler kan, meer op maat. Best reëel om daar iets mee te doen....

Maar om nou het hele LGF-systeem te ontmantelen..... en niet te zorgen voor tijdige opvolging..... dat is absurd!

Ik begeleid 27 leerlingen op 20 verschillende scholen.

Het overgrote deel van de leerkrachten die een zieke leerling of een leerling met een beperking in de klas hebben, hebben daarmee geen ervaring en blijken veel te hebben aan de begeleidingsgesprekken met de AB'er. Als het ze lukt om de leerling goed te begeleiden ervaren deze collega's ook een gevoel van competentie! Een blijde leerkracht straalt dit af op zijn groep! Ze zien mogelijkheden en ervaren dat het de LGF-leerling goed gaat.

Als Ab'er die luistert naar de hulpvraag van de leerkrachten en de leerling en ook praktisch kan ondersteunen, voel ik dat ik dat het er toe doet, de kans van slagen voor de leerlingen en de school enorm toeneemt!

Ik maak me zorgen om de tijdspannen: de huidige regeling valt weg.....maar is er dan al een sterke organisatie (nieuwe grote samenwerkingsverbanden) die het kan gaar vervolgen????????????????// Ik vrees dat die er dan nog niet zijn en de leerkrachten het maar zelf moeten uitzoeken. Ik voorzie dat een aantal van mijn leerlingen dan 'voor spek en bonen' in de klas zitten. De leerkracht heeft er geen last van dus zal zijn/haar aandacht meer uitgaan naar de leerling met lastig/opvallend gedrag.

Zou het niet goed zijn om op de school een generalist te hebben die weet wie in te schakelen voor specifieke problemen? Vraag is echter waar die expertise dan te halen is als er geen dienst AB meer bij de Twijn is. Lastig zoeken voor de scholen/ Samenwerkingsverbanden lijkt me!

Persoonlijk:

Ik dacht dat ik goed kon omgaan met de gevolgen die het 'stoppen' van mijn baan zal hebben, maar ik merk dat ik er heel emotioneel van wordt en bovenal erg boos! ik heb het gevoel dat me onrecht aangedaan wordt! Ik ben snel van slag..... zo wil ik niet zijn, maar blijkbaar doet het meer met me dan ik vooraf heb kunnen inschatten. Stress die het oplevert doet ook mijn lijf geen goed (te hoge bloeddruk- meer medicatie) Ik heb 3 jaar geleden gekozen voor deze baan, heel bewust. Dit is wat ik leuk vind en ook de voldoening uit haal.

Wat komt er op mijn pad?? word ik straks invaller? Leerkrachten die de zorgklas moet gaan doen?

Zitten de collega's op de reguliere school te wachten op mij? Ik ben wel een 'bedreiging' voor de zittende leerkrachten binnen ons bestuur. (bestuursaanstelling telt toch nog wel???) Dat wordt geen leuke binnenkomer op een school, ik heb dit ooit eens eerder meegemaakt..... werkt heel onprettig!

Ik zeg vaak : "ik kan altijd nog met een bloemenkraampje op de markt gaan staan!". M.a.w. ik zal me wel redden, maar de kids/ ouders en ook de reg. scholen worden de dupe.

IK BAAL ENORM VAN DE ONTWIKKELINGEN EN DE ONZEKERHEID!

Bezuinigingen passend onderwijs,

Betekent:

- vooral niet gezien te worden wat je als ab'er doet voor en met de leerling in de klas en in de school.
- niet gewaardeerd worden met de inbreng die je als ab'er biedt bij de ondersteuning en coaching van de leerkrachten en docenten.

In gesprekken spreken ouders nu al uit, hun kind uit het regulier onderwijs te halen en in het SO te zullen plaatsen als de AB/er niet meer inzet baar is. Zij hebben er geen vertrouwen in dat de reguliere school het kind de zorg kan bieden die het nodig heeft.

Mijn boosheid richt zich vooral op de schoolbesturen van het regulier onderwijs, In de afgelopen jaren hebben zij de lgf gelden niet of onvolledig ingezet voor de leerkracht

rugzakbegeleiders om de uitvoerende taak ook in fte uit te laten komen.

Docenten en leerkrachten krijgen de begeleiding van de lgf leerlingen op hun bordje als taak.

In het PO is er per rugzak (cluster 4) jaarlijks een bedrag van 960 euro hulpmiddelen, dit is te ruim en overbodig, Waar zijn deze gelden gebleven?

PO raad en schoolbesturen roepen hard dat AB overbodig zijn, geldverspilling is, Zij luisteren onvoldoende naar de mensen die in het klaslokaal hard werken en wel onze inzet vragen en nodig zeggen te hebben. Zij zitten met de handen in het haar, hebben behoefte aan expertise overdracht en coaching.

In een brief van de inspectie van 8 maart jl. staat:

"Tenminste tot de invoering van passend onderwijs (vooralsnog in 2012) zal uw CVI leerlingen blijven indiceren, zal uw REC ouders moeten begeleiden en zullen leerlingen ambulante begeleiding blijven ontvangen."

De inspectie vertelt ons wat we **moeten** doen, maar gaat volledig voorbij aan de praktijk, wat dit van ons vraagt en hoe we dit moeten doen.

Dit brengt mij, als ambulante begeleider REC 4 in een onmogelijke spagaat:

- Ik doe dit werk met veel plezier en enthousiasme en zal niets liever willen dat dit voortzetten tot 01-08-2012
- Waarschijnlijk zal ik voor volgend jaar in de RddF geplaatst worden, dit betekend voor mij en mijn werkgever een inspanningsverplichting om tijdig te zoeken naar ander werk.
- Echter ik zou ook niet goed voor mezelf en mijn gezin zorgen als ik tot die tijd maar afwacht en per 01-08-2012 in de WW zal komen.

Dit alles overwegende zorgt het voor een behoorlijk schuldgevoel naar mijn leerlingen/ouders/scholen toe die ik mogelijk al eerder in de steek moet laten om mijn gezin te kunnen blijven onderhouden/om tijdig ander werk te zoeken, wetende dat er geen vervanging zal zijn voor leerlingen/ouders/scholen en voor hen passend onderwijs een nog slechtere start kent.

Ik hoop echt dat de ambulante begeleiding een blijvende plaats krijgt binnen het passend onderwijs/binnen de samenwerkingsverbanden zodat ik kan blijven doen waar ik goed in ben, de expertise behouden blijft en kan worden blijven doorgegeven en continuïteit voor leerlingen/ouders/scholen gewaarborgd is.

Er is paniek binnen het basisonderwijs/bij de leerkrachten en bij de ouders; er rollen zoveel (foutieve) getallen over tafel, dat het ergste scenario wordt aangehouden en nu al bij voorbaat maar leerlingen worden doorverwezen naar het sbao/s.o om straks niet in de problemen te geraken en zorg niet meer te kunnen bieden.

Ik zou het daarom veel logischer vinden als de samenwerkingsverbanden eerst met een plan komen wat ze denken te gaan doen als ze per 01-08-2012 alle Lgf leerlingen in een keer op de stoep hebben staan en wij met lege handen blijven toekijken als alles teniet wordt gedaan, wat we met hard werken en met vele positieve resultaten hebben opgebouwd.

José , ambulant begeleider REC 4.

Carla Simons – 39 jaar – Vitae

1990 – 1994	PABO te Maastricht, gecharmeerd raken van de kinderen die extra zorg nodig hebben en een bewuste vervolgkeuze maken...
1994 – 1997	Orthopedagogiek O&L te Nijmegen, wat een goede keuze, meer leren over de (leer)ontwikkeling van kinderen en ervaring opdoen in onderzoek en begeleiding...
1997 – 1999	Aan het werk op een basisschool als leerkracht, RT'er en IB'er, een mooie ervaringsplek adviezen geven aan mezelf en proberen te realiseren in een klas met 32 kinderen (veel NT2), er achter komen waar mijn hart ligt...
1999 – 2005	Een stap verder als ambulant begeleider op een school voor kinderen met epilepsie. Multidisciplinair werken met kinderen, ouders, leerkrachten, artsen, psychologen, paramedici, etc. Duidelijk maken wat de impact kan zijn van een vaak onzichtbare handicap...
2004 – 2007	Orthopedagoog voor WSNS. Voornamelijk onderzoek, later ook participeren in zorgteams, helaas maar kort, omdat het te veel tijd kost. Alleen onderzoek, geen vervolg ervaren, zien, ondersteunen...
2006 – 2010	IB'er en RT'er op verschillende basisscholen. Mooie combinatie van diagnostiek en ondersteuning van kinderen, ouders en leerkrachten, overleg met derden... Steeds meer taken... Steeds minder tijd... Steeds minder aandacht voor de kinderen, ouders en leerkrachten... Steeds minder kwaliteit... Met AB'ers aan tafel... Ik wil weer aan de andere kant van die tafel: zorg leveren, kwaliteit leveren!
2010 – heden	September '10 sollicitatiegesprek: Ambulant begeleider op een cluster 2 school! Bezuinigingen Passend Onderwijs staan al op de hoek... verwachting is dat ik me niet al te veel zorgen hoeft te maken, er is een natuurlijk verloop binnen de dienst! November '10 start als ambulant begeleider! Terug in mijn oude taak als een vis in het water: coachen, begeleiden opkomen voor kinderen en ouders... Februari '11 een goed functioneringsgesprek. Situatie passend onderwijs wordt wel zorgelijker... maar ik hoeft me niet meer zorgen te maken dan de rest van de afdeling... 1 maart '11 vanwege de op handen zijnde bezuinigen op passend onderwijs wordt mijn tijdelijke contract niet verlengd...

EN NU?

GEZOCHT: WEER EEN NIEUWE BAAN? NU AL...

Mijn aandachtspunten in het nu zijn:

- De ab'ers worden onzeker en gaan nu al banen zoeken voor de toekomst met als gevolg, dat ik de huidige caseload bijna niet kan voorzien van begeleiding;
- Omdat de overgang al snel plaatsvindt in augustus 2012 moet ik naast mijn werk veel tijd besteden aan netwerkontwikkeling en acquireren. Dit mag niet ten koste gaan van het gewone werk en moet dus ernaast.
- Ik zie door de vergroting van het leerlingen aantal bij de nieuwe regio indeling voor de samenwerkingsverbanden passend onderwijs PO en VO al grote gevechten ontstaan om de macht. Dit brengt het huidige beleid van deze organisaties in gevaar en geeft daarnaast m.b.t. de invoering van Passend onderwijs een afwachtende houding.
- Er is in het veld grote onzekerheid over hoe het gaat lopen en een moedeloosheid over wat gaat mij nu weer overkomen.
- Er ontstaan nu al grote discussies over wie is een goede leraar en wie een minder goede i.v.m. prestatiebeloning.
- De minister schoffeert met haar uitingen medewerkers van de Speciaal scholen en ab. Dit kan je naar je personeel niet doen, want je neemt motivatie en attitude weg.
- Ik vraag mij langzamerhand af of de hele beoordeling van het SO en de ab niet vooral berust op hanengekraai. De inspectie komt tot de beoordelingen door dogmatisch de onderzoeken uit het regulier onderwijs te gebruiken en niet een aangepast model. Het zorgonderwijs komt daardoor aan de ketenen van cijfertjesbeoordeling te hangen en niet aan onderwijsvoorwaardelijke zaken. Daarnaast is de inzet van inspecteurs met als achtergrond veelal de juristenstudie een kwalijke zaak. Wat is hun expliciete kennis en kunde van onderwijs.
- De minister baseert zich op uitspraken van het verleden. Onderzoeken wijzen uit, dat de ab nu veel beter scoort. Het bijschaven van huidig beleid is weer niet aan de orden. Net als in het verleden moet alles weer totaal anders in plaats van het goede te behouden en aan de aandachtspunten te werken. Dit ontmoedigt, want wie garandeert dat het harde werk om naar veranderingen te komen over 5 tot 10 jaar weer anders moet. Wel moet mij van het hart, dat de vervelende opmerkingen van de vo en po-raad over de ab uit het verleden een handreiking is geweest om dit nieuwe beleid in te zetten. Twee honden vechten om een been en de derde gaat ermee heen.
- Nu al zie je dat leerlingen met beperkingen bij de poort geweigerd gaan worden.

In de toekomst:

-Ik zal meer voortijdig schoolverlaters zien.

-Voorgenomen beleid wordt in 2012 niet gehaald, maar het geheel wordt doorgezet om de bezuinigingen te halen.

-Met 59 ½ jaar zal ik moeilijk aan een baan komen. Wie wil zo'n dure man.

-Ik word in de ww een dure voor de maatschappij en de bezuinigingen worden in mijn geval voor 30% gehaald. Geen probleem voor onderwijs, want sociale zaken betaalt. Dit heet hokjes denken.

-Veel leerlingen komen op staat te staan. Er is geen plek voor ze op reguliere scholen en zij zullen lang op het nationaal budget gaan drukken.

-Ik kan weer een parlementaire enquête gaan volgen in het nieuws.

-Vele mensen zullen in Afghanistan weer gesneuveld zijn omdat wij zo nodig een missie met betrekking tot politietraining moesten verzorgen. Hier zaten ook de Afghanen niet op

te wachten. Een half miljard ging in een bodemloze onzinnige put, terwijl dit geld in Nederland een onzinnige bezuiniging had kunnen voorkomen.

-Ton Elias zal mij nog meer geërgerd hebben met zijn kwetsende uitspraken.

In uw mail spreekt u alleen van ambulante begeleiders die getroffen zouden worden door de plannen van dit kabinet.

Ik ben al sinds 2003, start van de Wet op de Expertise Centra, werkzaam als directiesecretaresse voor REC Vierland. Sinds 2010 werk ik in dezelfde functie voor REC Vierland-Noord.

Ook ik word getroffen door de plannen van het kabinet. Ook als de bezuinigingen teruggedraaid zouden worden, verlies ik mijn baan. Een gevolg van de stelselwijziging is dat de REC's opgeheven zullen gaan worden. Alle medewerkers van de REC's gaan dan hun baan verliezen.

Ik ben 60 en verwacht niet veel perspectief meer te hebben op de arbeidsmarkt. Dit kabinet kan wel graag hebben dat we allemaal tot 67 deel blijven nemen aan het arbeidsproces, maar de praktijk is wat dat betreft toch duidelijk anders. Dank zij dit kabinet zal ook ondersteuning vanuit de UVW er niet meer zijn.

Een belangrijk onderdeel van mijn werkzaamheden is de voorlichting aan ouders, deelnemers en scholen over het aanvragen van een cluster 4 beschikking. Door de vele onduidelijkheden over het vervolg op de beschikking, is dit nu een onmogelijke taak. Het voelt niet goed om ouders, deelnemers en scholen niet afdoende te kunnen voorlichten over de gevolgen die de stelselwijziging en de voorgenomen bezuinigingen voor hun kind, hen zelf of de school heeft. Wat is de status nog van een afgegeven beschikking? Blijft de termijn die op de, van rechtswege, gekregen beschikking staat hard? Het kan toch niet zo zijn dat de overheid verwacht dat we vrolijk verder gaan met het afgeven van beschikkingen als de status na 01-08-2012 onduidelijk is? Dit vergalt het plezier dat ik altijd in mijn werk heb gehad.

Ik zie weer voor mij hoe het er in mijn jeugd aan toe ging. Ook bij mij op de lagere school zaten leerlingen die moeite hadden om het onderwijs te kunnen volgen. Ze gingen jaar naar jaar mee over, maar hadden aan het eind van de schoolperiode, niets of bijna niets meegekregen van het onderwijs. Het kan toch niet zo zijn dat we in een rijk land als Nederland leerlingen weer links laten liggen, omdat er geen tijd en middelen beschikbaar zijn om ze de aandacht te geven die ze verdienen. Ik maak me grote zorgen om de gevolgen van dit beleid voor de cluster 4 leerlingen. Kinderen en jongeren die door hun gedrag vaak uitvallen. Het is de groep die zonder hulp snel in de problemen zal komen. Ik denk dan aan verslavingen, criminaliteit, prostitutie.

Te veel is door de overheid nog niet ingevuld. Zijn de, nog te vormen samenwerkingsverbanden straks wel voorbereid op hun taak? Waarom al de opgebouwde expertise en een klap de nek omdraaien. Dit is niet bezuinigen, dit is kapitaal vernietiging. Werken voor de overheid of in een sector die zo afhankelijk is van de politieke keuzes is geen lolletje meer. De overheid is onbetrouwbaar in de besluiten die ze neemt. Wordt er door een eerdere minister nog gesproken van overhevelen van expertise, dit kabinet haalt daar in klap een streep door. Op die manier wordt je baan er niet leuker op. Morgen verzinnen ze weer iets anders. En dat voor een kabinet dat zegt zich in te zetten voor iedereen en Nederland in de top 5 te willen plaatsen wat onderwijs betreft.

---

passend onderwijs in een te krap jasje

met welke gevolgen voor onze toekomst?

Op dit moment werk ik 3 dagen per week en begeleid ik 20 leerlingen via LGF in cluster 4. Daarnaast begeleid ik nog 3 leerlingen via een PAB traject. Van geen van de scholen of ouders heb ik in de afgelopen jaren gehoord of het gevoel gekregen dat ik “overbodig” ben en dat men mijn begeleiding niet nodig heeft. Het is juist andersom het geval. Scholen vragen regelmatig adviezen aan mij over andere kinderen, hebben behoefte aan teamvoorlichting en ouders zijn blij dat we gezamenlijk aan tafel zitten en dat er iemand bij zit die niet direct aan de school verbonden is. Jaarlijks krijg ik van alle scholen positief ingevulde evaluaties terug. Van mijn collega’s hoor ik dezelfde verhalen terug. En nu functioneren wij niet en mogen wij op zoek gaan naar een andere baan. Natuurlijk maak ik mij zorgen. Niet zozeer om mijn eigen baan, ik heb voldoende opleiding en ervaring om ergens op terug te kunnen vallen, maar vooral om al die leerlingen en ook hun ouders die straks afhankelijk zijn van de school en wat zij willen en kunnen bieden. En wat gebeurt er dan met de leerlingen die net even te moeilijk zijn? En met de leerkrachten die nog onvoldoende ervaring of expertise in huis hebben? Ik kan nu al voorspellen dat er zowel leerlingen als leerkrachten thuis komen te zitten. Beiden gaan het niet redden. Plaatsing op SO is onmogelijk, binnen de scholen zelf is het niet op te vangen. Ab’ers zoeken massaal een andere baan en op het moment dat gaat blijken dat passend onderwijs niet werkt op deze manier, is alle expertise die de afgelopen jaren zo zorgvuldig is opgebouwd, weggevoerd. Passend onderwijs is niets anders dan een bezuinigingsmaatregel geworden op een van de meest kwetsbare groepen in onze samenleving. Het onderwijs past op deze wijze niet meer, maar komt in een veel te krap jasje te zitten. Dit mogen we niet laten gebeuren. De toekomst van het onderwijs en onze kinderen staat op het spel.

De toekomst van een ambulant begeleider en zijn leerlingen.

Als ambulant begeleider – cluster2 in het MBO kom ik nu al schrijnende toestanden tegen. Docenten die rugzakstudenten moeten begeleiden, maar daar géén faciliteiten voor krijgen en er ook niet voor worden toegerust.

Deze mensen zitten al tot hun nek in het werk en worden dan ook nog eens ‘opgescheept’ met een aantal LGF-ers, waar ze niets mee kunnen (en soms ook niet willen). Waar blijven de LGF gelden???

Gelukkig is er ook een groot aantal docenten dat wel begaan is met de LGF studenten en er ook voor 100% voor gaan, zelfs al is het pro deo.

Ik voorzie, wanneer in 2012 alle rugzakgeld direct naar de ROC's gaan en niet meer bij de VSO's/Ambulante begeleiding komen, dat er weinig tot niets zal overblijven van het begeleiden van studenten met een handicap/beperving. De financiële middelen die binnenkomen voor zorgleerlingen zullen voornamelijk worden gebruikt om de financiële gaten in de organisatie te dichten. En niet zoals de minister zegt, dat de ambulante begeleiding toch wel zal worden ingekocht vanwege de expertise. Dat is struisvogelpolitiek, Misschien zal er iets van scholing plaatsvinden om docenten kennis bij te brengen over het omgaan met leerlingen met een handicap/beperving. Maar kan er van docenten worden verwacht dat ze kennis hebben/verwerven van alle handicaps die er zijn? Dat lijkt me een onmogelijke opgave.

En de studenten die het onderwijs niet meer kunnen bijbenen? Tja, die vliegen er gewoon uit en komen terecht..... tja waar? Thuis op de bank, in verkeerde circuits? Aangezien het UWV ook fors moet bezuinigen zal de uitgerangeerde jongere daar ook geen beroep meer op kunnen doen. Weg re-integratie, weg Wajong!!!!

Wat jammer toch dat de LGF, die pas sinds augustus 2010 in het MBO bestaat, nu al weer op een kortzichtige manier wordt afgebroken door een minister die alleen in geld kan denken en geen oog heeft voor de zwakkere leerlingen/studenten. Een minister die het regulier onderwijs met de problemen opzadelt, maar er niet aan wil meewerken dat zorgleerlingen ook een reële kans verdienen op een diploma en een plek in de maatschappij.

Wat gebeurt er met alle opgebouwde expertise vanuit de VSO scholen en ambulante begeleiding in het MBO? Wordt dat zo maar aan de kant geschoven?

Kan deze minister niet aan de kant worden geschoven????? Een minister die het hart duidelijk op de verkeerde plaats heeft, verdient geen kans om te regeren en het onderwijs (dus kansarme studenten) kapot te maken. Zo'n minister dient gewoon bedden te gaan opmaken in een ziekenhuis, of gangen dweilen. Daar heeft ze meer verstand van.

Mijn eigen toekomst? Ik hoop in het onderwijs te kunnen blijven werken en zo een bijdrage te leveren aan het begeleiden van jongeren op weg naar zelfstandigheid.

Waar loop ik tegenaan als de bezuinigingen op Passend Onderwijs ingaan:

Ik werk voor een Autisme Steunpunt, dat worden per augustus 2012 opgeheven.

Als Steunpuntmedewerker ben ik Ambulant Begeleider met een specifieke kennis over autisme in alle clusters, op alle niveaus en van PO tot en met MBO.

*Men denkt dat mensen in het onderwijs ondertussen voldoende kennis hebben opgedaan over autisme. Mijn ervaring is dat onderwijzers en docenten nog vaak weinig tot niets

weten over autisme. Als ze al een cursus hebben gevolgd, dan weten ze nog niet in iedere afzonderlijke situatie hoe te handelen, omdat ieder kind met autisme en iedere situatie anders is.

*Leerkrachten en docenten hebben mij verteld, dat ook het omgaan met de ouders van deze kinderen en het informeren van die ouders voor hen een groot probleem is. Dat is één van de dingen waarbij wij ondersteunen.

*Om de gezinnen van deze leerlingen zijn vaak nog meer zorgvragen en hulpverleners, wat het voor leerkrachten en docenten ingewikkeld maakt.

*De workshops, scholingen en producten die wij als Steunpunten hebben ontwikkeld, vanuit een specialistische kennis, gaan verloren. Ofwel ze worden straks gegeven door mensen die onvoldoende inzicht of achtergrond kennis bezitten om de kennis goed over te dragen.

*Straks moeten de samenwerkingsverbanden hulp in gaan kopen. Als wij in augustus 2012 worden opgeheven, starten op het zelfde moment de samenwerkingsverbanden. Als ze zover zijn dat ze specialistische autismehulp in willen schakelen, dan zijn wij er niet meer.

*De vaak specifieke vragen die ouders en leerkrachten hebben over onderwijs aan leerlingen met autisme, zullen na augustus 2012 door minder ervaren/geschoolde mensen niet beantwoord kunnen worden.

*Leerkrachten en docenten die onvoldoende competent zijn in het lesgeven aan leerlingen met autisme zullen meer (over)belast raken. Klassen zullen mogelijk onrustiger worden. De rustige autistische leerlingen zullen lijden in stilte.

Dit kan ertoe leiden dat meer leerlingen met autisme thuis komen te zitten.

*Ik zal niet meer dit specialistische werk kunnen doen en moet mogelijk weer voor een klas. Daardoor blijft mijn expertise onbenut. Dit maakt het voor mij ook minder motiverend om te werken.

*Ik kan er ook voor kiezen om uit het onderwijs te stappen. Daarmee moet ik dan mijn vaste baan en zekerheden opgeven. Ze zijn mij als expert in het onderwijs dan kwijt.

*Het Steunpunt waarin ik werk, is vertegenwoordigd in overlegstructuren met zorg (GGZ, MEE, instellingen). Onze bijdrage stopt ook met de bezuinigingen. Terwijl de wet juist wil dat er contacten zijn met zorg.

*Overgangen naar andere onderwijsvormen en arbeid (toekomstperspectief) zijn belangrijk in de nieuwe wet. Ik heb kijk op wat leerlingen met autisme daarin nodig hebben en wat de juiste wegen zijn. Mensen die het dadelijk zonder onze hulp moeten doen, hebben daar waarschijnlijk minder zicht op en kunnen het ook niet meer bij een Autisme Steunpunt vragen.

Mijn voorstel:

-verleng de tijd dat Autisme Steunpunten bestaan, zodat ze na augustus 2012 een plek kunnen krijgen in de samenwerkingsverbanden of in een andere vorm kunnen voortbestaan.

-verleng de tijd dat het Landelijk Netwerk Autisme bestaat, zodat zij de Steunpunten blijven coördineren en de producten die er zijn kunnen verspreiden.

-Waarborg de zorg en kennis voor leerlingen met autisme in het onderwijs. De aanpassingen die zij nodig hebben komen veel leerlingen (met een grote structuurbehoefte) ten goede!

Ja ???????

Weet je ook

- dat ik ook recht heb op passend onderwijs?
- dat me dat ontnomen wordt als de kabinetsplannen doorgaan?
- dat veel leerkrachten onvoldoende zijn toegerust om mij te helpen?

- dat zij nu, dankzij het rugzakje, ondersteuning krijgen binnen de school en van een Ambulant Begeleider?
- dat mijn ouders daar ook heel blij mee zijn, omdat ze regelmatig met alle betrokkenen overleggen, wat voor mij het beste is?
- dat mijn school nog niet weet hoeveel geld ze straks zullen krijgen om mij (en de andere leerlingen, die "anders" zijn) goed te kunnen helpen?
- dat de Samenwerkingsverbanden dat gaan beslissen?
- dat de s.o.-scholen kleiner worden en ik daar dus ook niet meer heen kan?
- dat er nu al scholen zijn, die kinderen als ik niet meer toelaten, omdat ze niet weten of ze in de toekomst voldoende middelen krijgen voor adequate hulp?
- dat mijn Ambulant Begeleider, waar mijn school en ouders veel steun aan hebben, volgend jaar werkeloos is, net als zo'n 7000 andere Ambulant Begeleiders?
- dat ze zo graag doorwerkt, omdat ze merkt hoe zinvol het is?
- dat het regering dat ook heel veel geld kost aan uitkeringen, omdat er geen ander passend werk beschikbaar is, vanwege alle bezuinigingen van deze regering?
- dat alle kennis en ervaring, die deze mensen hebben, en die mijn school zo hard nodig heeft, dan verloren gaat?

DAT MAG NIET GEBEUREN

Een **zwarte** bladzijde in de geschiedenis van het onderwijs
Passend Onderwijs.
 Maar hoezo **passend**.....

Is het **passend** dat ik:

- Ouders moet vertellen dat de extra hulp voor hun kind minder gaat worden
- Boze ouders op moet vangen en moet zeggen dat ik het ook niet begrijp, de ab'er die hen juist altijd heeft begrepen en die hun kind zo goed begrijpt.
- Verdrietige ouders moet troosten, terwijl mijn onderwijs hart huilt.
- Ik leerkrachten over de gevolgen van de bezuinigingen in moet lichten.
- Nu een opleiding ab aan het doen ben en straks geen werk meer heb

- Straks een baan ver onder mijn niveau moet gaan accepteren, omdat er in de regio West Friesland geen werkgelegenheid is binnen het onderwijs.
- Nu extra uren moet werken om het werk van vertrekkende collega's te kunnen doen.
- Een jaar hard moet werken, terwijl ik weet dat het straks allemaal voorbij is.
- Met al mijn kennis na 1 augustus 2012 niets meer kan doen.
- Al mijn boeken, artikelen en verzamelde literatuur weg kan gooien.
- Dat de regering er na een aantal jaar achter zal komen dat dit een WAAN idee is en dat ik dan niets meer kan met mijn kennis, omdat die verouderd is.
- Straks mijn huis moet verkopen, omdat we daar niet kunnen blijven wonen zonder mijn salaris.
- Straks aan mijn kinderen uit moet leggen dat ze niet meer naar sport en muziekles kunnen, omdat mama nu achter de kassa werkt.
- Dat ik mijn kinderen uit moet leggen dat het in de klas niet meer zo leuk is omdat er zoveel zorgleerlingen in zitten en dat de juf ook niet precies weet hoe ze daarmee om moet gaan.

Nee, het is allemaal **niet passend**.....

Met tranen in mijn ogen schrijf ik dit, tranen van woede, ongeloof en verdriet. Verdriet om kwetsbare kinderen die extra steun nodig hebben en verdienen, maar ook verdriet om leerkrachten die voor een onmenselijk taak komen te staan en verdriet om ouders, die er ook niet om gevraagd hebben om de ouder te zijn van een speciaal kind. En op de aller laatste plaats verdriet om het op moeten geven van leuk, goed werk.....

Met de hartelijke dank aan een regering die denkt dat ze verstand heeft van onderwijs.

De bezuinigingen in het passend onderwijs heeft grote gevolgen. Het raak mij als gedreven AB'er en als ouder.

Toen ik vijf jaar geleden ging werken als AB'er, verbaasde ik me erover hoeveel problemen leerkrachten met leerlingen konden hebben. Wanneer we dan samen naar het kind en de klas keken waren de problemen soms met weinig middelen/aanpassingen weg te nemen. Scholen zitten vaak vast in een schoolcultuur; een vast patroon in hoe problemen met kinderen worden aangepakt. Het werk als AB'er heeft meerwaarde, omdat je onbevooroordeeld binnen komt op een school. Als AB'er kom je op veel scholen en heb je veel voorbeelden gezien hoe het ook kan. Als AB'ers dachten we dat na enkele jaren advies en ondersteuning geven op een school, we ons zelf overbodig zouden maken. Maar niets is minder waar. Kinderen doorlopen steeds nieuwe fases, doen steeds nieuwe ontdekkingen en vertonen ook weer steeds ander 'probleem' gedrag. Daarnaast is ieder jaar de overgang naar een nieuwe leerkracht ook een stressvolle gebeurtenis voor een leerling die vaak om begeleiding vraagt.

Als ouder raakt deze bezuiniging mij, omdat mijn kinderen ook naar de basisschool gaan. Bij mijn zoon in groep 5 zit een leerling met behoorlijke gedragsproblemen. School en vooral ouders ontkennen het probleem. Maar de jongen is wel licht ontvlambaar, slaat en schop medeleerlingen, scheld de juf uit en loopt regelmatig weg. Veel energie van de leerkracht gaat zitten in het begeleiden van deze leerling. Mijn zoon en zijn klasgenoten zijn boos op de leerling en willen niets meer met hem te maken hebben. Ze zijn boos omdat hij nooit straf krijgt, zomaar zijn proefwerk mag verscheuren en als hij boos is, moeten ze ineens stil zelfstandig aan het werk gaan, terwijl ze eigenlijk muzikles zouden hebben.

Als Ab'er en als ouder heb ik de school hierop aangesproken, maar het bestuur wil geen begeleiding en ouders willen geen diagnose. Maar de juf kan wel wat hulp gebruiken!

Mijn zorg is wanneer de bezuinigingen op passend onderwijs doorgaan, deze besturen het ook voor het zeggen krijgen. Wie zorgt ervoor dat de zorggelden op de juiste plek komt en niet in het onderhoud van het gebouw gaan zitten.

Natuurlijk moet er gewerkt worden aan een betere samenwerking tussen de hulpverlening en het onderwijs, een kind een plan. En natuurlijk kan het efficiënter en zijn er kinderen die geen rugzakje van drie jaar nodig hebben. Maar heel veel kinderen en leerkrachten en ouders en scholen hebben die begeleiding wel nodig. Zorgen voor verbetering en samenwerking vraagt investering. Nu met deze bezuinigingen halen ze heel veel geld weg en vragen heel veel energie en investeringen terug van de leerkrachten/scholen. Het systeem van de leerling-gebonden financiering bestaat net 9 jaar, geef het de tijd en verbeter het. Vernietig niet alles wat de afgelopen jaren is opgebouwd, om met heel veel geld weer een ander plan neer te zetten. Want ook deze nieuwe plannen vragen weer veel tijd en energie. Leerkrachten hebben dat niet meer.

Consequenties in het werkveld:

Op de Basisscholen waar ik kom, merk ik dat men inmiddels *redelijk* is toegerust om met de Cluster IV problematieken om te gaan. Er is daar de afgelopen jaren veel expertise overgedragen, echter loopt men nog regelmatig met handelingsverlegenheid omtrent 'pittige gevallen'. Deze gedragsproblematieken zijn soms nog te corrigeren door een juiste (ambulante) begeleiding, echter ook bij de overgang naar SO heeft men regelmatig in PO nog behoefte aan onze ambulante begeleiding.

In het Voortgezet Onderwijs zijn de gevolgen nu al duidelijk waarneembaar! Er is simpelweg nog niet voldoende draagkracht in kennis, ervaring en mankracht (uren) om de juiste begeleiding te kunnen bieden aan cluster IV leerlingen. Vooral in de zgn 2e fase treden er veel problemen op. Maar ook leerlingen die op de basisschool nog geen indicatie hadden, redden het door de ingewikkelde structuur in het eerste jaar regulier VO al niet zonder 'kleerscheuren', waardoor de gedragsproblematiek toeneemt. De leerling komt zo te boek te staan als tegendraads, vervelend, brutaal enz., terwijl het pure onmacht is. Een (voor mij als Ab'er!) helder signaal dat er aanpassingen nodig zijn in diverse praktische, didactische en/of pedagogische aanpak.

Er zijn reeds scholen die voor komend schooljaar al uit angst voor 'het niet aan te kunnen' of 'de goede begeleiding die we nu kunnen bieden te behouden i.p.v. intensiveren' al meer leerlingen bij de eerste inschrijving weigeren... Toename in het SO dus...?! Of gaan ouders/PO in de toekomst dan maar verzwijgen dat er een diagnose is, in de hoop dat het 'wel zal lukken'?! (Dat gebeurt nu al, met alle gevolgen voor sommige leerlingen vandien!)-> Dan ontstaat er véél schade aan de leerling, maar ook aan docenten en ouders... Puinruimen dus.

Terwijl GOED PASSEND ONDERWIJS preventief zou moeten zijn, dus gericht op het voorkómen van 'puin'... (uitval, gedragsproblemen e.d.)

Er vallen nog vele ontwikkelingslagen te maken in het regulier onderwijs (vnl. VO en beroepsopleidingen) aan leerlingen met een cluster IV-diagnose!!

Hoe kan die verbetering plaats vinden in het licht van **bezuinigen** op zorg?!

Consequenties persoonlijk:

Ik ben alleenstaande moeder met 2 kinderen. Mijn baan verliezen zou verschrikkelijk zijn! Uiteindelijk verval naar de bijstand?! Moet ik nog meer uitleggen?!

Afgelopen jaren is er veel geïnvesteerd door en voor mij, qua opleidingen ihkv expertisevergroting. Hoezo kapitaalvernietiging, als ik straks werkloos thuis zit met al die kennis en ervaring?!

Bezuinigen op experts in gedrag is het aller-slechtste wat je kunt doen als men Passend Onderwijs wil realiseren. Althans, wanneer het doel is, dat dat onderwijs **Passend voor de LEERLING** is. Helaas zal dat praktisch passende onderwijs minder passend voor de begroting zijn...

Ja... er kan in de AB, indicatietrajecten en bureaucratie bezuinigd en verbeterd worden. Maar nu wordt zéér veel van wat ontwikkeld is, en inmiddels gestroomlijnd en verhelderd voor alle partijen, simpelweg om zeep geholpen. (En worden er voorbeelden aangehaald van vóór deze verbeteringen, om aan te tonen dat 'het niet werkt'.)

En zo kan ik nog heeeel lang doorgaan... Over wanhopige ouders, leerkrachten en docenten, mensen die door de toegenomen druk nu of straks burnout raken, de aantrekkelijkheid van het vak -> wie wil er nog in het onderwijs werken als het keer op keer zó in het licht komt te staan?!

Succes en laten we met zijn allen hopen, duimen en eraan werken dat het onderwijs écht Passend kan worden, voor iedereen!

Beste lezer,

Binnen mijn praktijk werk ik met ouders van kinderen met etiketten. Ik ben zelf moeder van twee kinderen met ADHD, waarvan de oudste een v/p kloof heeft en de jongste een ontwikkelingsvoorsprong. Ik weet dus ook uit eigenervaring hoe belangrijk goede begeleiding voor kinderen is. Het maakt het verschil tussen alles of niks.

Bijna alle ouders hebben te maken met onwetendheid, vooroordelen en onbegrip uit de omgeving. Dat is niet eerlijk. Deze ouders hebben er letterlijk alles voor over om het maximale uit hun kind naar boven te halen en dat kost heel veel kracht en energie. Hoe zal het voelen voor deze ouders en deze kinderen om in de steek gelaten te worden?

Maar dat is het niet alleen. Hoe voelt het om als kind steeds maar weer tegen je eigen tekortkomingen aan te lopen? Is dat goed voor het ontwikkelen van een positief zelfbeeld? Kan een kind dan zichzelf nog zijn? Zal het kind zich eenzaam voelen? Zal het alles op zichzelf betrekken? Zal het kind hekel krijgen aan alles en iedereen? Zal het nog iemand kunnen vertrouwen? Van iemand kunnen houden? En hoe zal het later gaan? Verslaafd? Geen baan? Geen relatie? Geen geld? Hoe zal het voelen voor het kind dat er altijd maar over je wordt gepraat, in plaats van dat er met je wordt gepraat? Zou dit pijn doen?

Laten we het nu eens voor één keer bekijken door de ogen van het kind. Onze eigen bril afzetten. Laten we van een probleem een uitdaging maken. Laten we in mogelijkheden

denken, in plaats van in beperkingen. Laten we deze ouders en kinderen gewoon een complimentje geven, trots zijn, bewondering tonen en respect voor ze hebben.

Vanuit dit perspectief bekeken komen de dingen die mislopen niet door onwil, maar door onmacht. Vanuit dit perspectief bekeken is het logisch om deze ouders en kinderen de helpende hand te bieden, als dat het verschil kan maken.

Het is zomaar mogelijk dat ouders en kinderen dan de zon weer zien schijnen. Dat ze zich weer vrolijk en blij te voelen. Dat het talent weer naar bovenkomt. Dat ze weer kunnen lachen om een grapje. Dat ze weer trots kunnen zijn op zich zelf en...op ons land!

De invloed die de voorgenomen bezuinigingen op mij en mijn werk hebben zijn divers en hebben forse impact.

Mijn werk als ambulant begeleider zal in de toekomst een heel andere invulling krijgen, nieuwe kansen maar daarvoor wordt eerst het kind met het badwater weggegooid.

Kennis en expertise op het gebied van cluster 2 is voor een groot deel feeling hebben met de doelgroep. Communicatie is er altijd en overal, dat is niet in citoscores af te lezen. Een kind dat cito c scores heeft kan zich communicatief ernstig belemmerd voelen en zich niet optimaal ontwikkelen, niet kunnen communiceren leidt tot gedragsproblemen in welke orde dan ook. Dit kan een leerkracht in een groep van 25 kinderen met diverse problematiek niet onderscheiden en ondervangen!!!!

Herindiceren is een hele klus, de herindicatie en indicaties die nu worden aangevraagd zijn slechts voor 1 jaar, wat een verspilling van tijd en energie. Een tussenoplossing zou meer voor de hand liggen: herindicatie niet meer aanvragen, Als herindicatie is gewenst voor 1 jaar verlengen. Dus tot 2012 en dan de nieuwe regels toepassen.

De vraag is in onze grote stichting wie moet vertrekken. De afvloeiingslijsten liggen klaar. De vraag is ook wie blijft er over en hoe gaat dit in de scholen en de klassen. Welke mensen moeten gedwongen voor de klas terwijl ze jaren geleden hebben gekozen om de kennis buiten de klas over te brengen. Welke kracht blijft er over en wat gebeurt er met de kennis die buiten de clusters terecht komt.

Deze bezuiniging is smijten met kennis, krachten van mensen, en ontkenning van de hulpvragen van kinderen en ouders.

Er kan bezuinigd worden en het onderwijs kan meer passend gemaakt worden maar dan via een doordacht plan dat is uitgezet in de tijd.

Deze bezuiniging maakt speciaal doodgewoon.

Leerling X stroomde af van havo naar vmbo. Op het vmbo in de 3^e is X blijven zitten door gebrek aan prestaties in de praktijklessen. Theorie/avo is geen enkel probleem, goede cijfers. Nu, voor de tweede keer in de 4^e klas vmbo, is X door de problematiek – in de reguliere lessen – niet te handhaven. X is nu door ambulante begeleiding in een leerwerktraject geplaatst en zal, ondanks zitten blijven, toch het 4^e leerjaar vmbo afronden middels een leerwerktraject. X doet in alle vakken examen. De kans dat hij zal slagen is op dit moment zeer groot. Het bedrijf waar X zijn praktijkstage doet is voornemens hem een baan aan te bieden. Zonder ambulante begeleiding was X nu “drop-out”.

Ondanks het feit dat scholen bovengenoemde wegen ook kunnen bewandelen zonder ambulante begeleider blijkt dat het nodig is om scholen, de ouders én de leerling te helpen om deze wegen te zien en soms, te forceren dat ze bewandeld worden.

Helaas zullen er vele leerlingen volgen die met een dergelijke problematiek toch “drop-out” zullen worden.

Bezuinigingen??? Het onderwijs verzuipt.

Ik werk sinds 1979 in het SO als leerkracht, RT'er, IB'er en nu sinds 2004 als Ab'er verbonden aan de AB dienst van de Ambelt te Zwolle.

Voor 2004 hadden wij op de Ambelt wachtlijsten van wel over de 250 leerlingen SO en VSO. Momenteel is het wachten op een plaats SO weer actueel omdat door de aangekondigde bezuinigingen zowel ouders als scholen zich genoodzaakt zien een plekje binnen het SO of VSO al op voorhand aan te vragen omdat zij bang zijn geen toegang meer te hebben tot het SO straks en omdat zij herkennen dat extra begeleiding na 2012 wellicht zal verdwijnen op hun school.

De begeleiding op de werkvloer door de Ab'er (lees gedragspecialist) heeft veel zin omdat je veel specifiek kunt inzetten op de behoefte van leerling, leerkracht, onderwijsondersteuners, ouders, zo wordt dit als erg positief ervaren door scholen en ouders!

Het verbinden van de diverse hulpvragen van leerling, leerkracht en ouders door de systematiek van o.a. voortgangsgesprekken beïnvloedt sterk het procesmatige werken en daarmee het monitoren van de ontwikkeling van alle ontwikkelingsgebieden van een kind met een gedragsvraag cluster 4.

De roep van de ouders hen te betrekken bij de aanpak van het gedrag en kennis te nemen van waar we op in moeten zetten is groot.

De laatste tijd krijg ik steeds vragen van ouders en scholen hoe dit dan straks moet gaan met hun kind met gedragsproblemen omdat ze vermoeden dat er straks geen specifieke informatie regelmatig met elkaar wordt gedeeld. Ze zien vooral dat door het informeren van elkaar en de kennis die wordt aangeboden, hoe met hun kind het beste kan worden omgegaan, door de school en Ab'er, er veel positieve ontwikkeling is ingezet bij hun kind waardoor het regulier onderwijs kan blijven volgen en ouders gestimuleerd worden in opvoedvraagstukken dezelfde benadering voor hun kind te hanteren. Zowel school als ouders geven aan van gesprekken iedere keer te leren en er weer met volle moed tegen aan te kunnen gaan.

Wat betreft mijn eigen emoties m.b.t. de toekomst; ik merk dat ik me onrustig voel, en met mij de vele hardwerkende collega's. Nog steeds worden er leerlingen bij onze dienst aangemeld voor een rugzak en aan de andere kant verdwijnen goed opgeleide collega's (om hun toekomst in het werkveld zekerheid te bieden).

Hoe kunnen we deze tegengestelde stromingen oplossen binnen de dienst? Nog hogere caseload? Geen goed scenario voor iedereen en zeker niet voor mij. Dit is niet reëel op te brengen omdat we al jarenlang met te hoge caseload hebben moeten werken gezien de groei van cluster 4 lfg leerlingen.

Er is keihard gewerkt binnen de dienst door ons om cursusaanbod voor scholen en ouders aan te kunnen bieden op velerlei gebied betreffende gedragsvragen cluster 4. Er is hard gewerkt om alle leerlingen een passende wijze van benadering te leren herkennen bij scholen en ouders. Investering van kennis en vaardigheden zijn absoluut groot geweest binnen de dienst, dat kan toch niet zomaar in het “putje” verdwijnen? Uren werk in vrije tijd om zo goed mogelijk toegerust te zijn voor optimale begeleiding. Daar kan ik trots op terug kijken, veel meer kennis over stoornissen in de scholen is echt het resultaat van AB. Met verdriet kijk ik naar de plannen die nu worden gesmeed. Afgedankt straks??? Heel pijnlijk....

Ik ben dan straks 56 in 2012 en tja, wat is er dan nog voor mij...? Je kijkt rond wat zou ik willen, kunnen, of wordt het moeten? Terug in mijn vorige baan als IB'er kan niet, is ingevuld door jongere collega's het afvloeiingsbeleid staat nog te bezien, veel, heel veel onduidelijkheid, een ramp voor de organisatie. Dat maakt het Qua sfeer en functioneren niet gemakkelijk, de druk is groot niet erg goed voor je gezondheid omdat je geen oplossing ziet. De organisatie zegt, houdt vol, biedt kwaliteit... en laat dit zien voor je toekomst en voor een plek elders van belang, maar wie zegt dat er voor mij nog

plek is? Duizenden collega's diensten AB en samenwerkingsverbanden en scholen want ook de bezuinigingen worden daar gevoeld, straks op zoek naar een passende baan.

Vanaf het begin dat ik als Ab'er ben gestart heb ik geroepen; minstens 15 % van een schoolpopulatie heeft gedragsproblemen, zet structureel gedragsdeskundigen naast een ib'er op school in dat is toch efficiënter. Gedrag is wat leerkrachten het meest in hun onderwijsaanbod verstoord, dat leidt tot kennisverlies bij leerlingen algemeen. Help roepen scholen nu want meer opbrengstgericht werken, grotere klassen en veel minder specialistische begeleiding op gedrag betekent nog meer druk in de scholen.

Praten op hoog niveau over hoe het allemaal moet is wat anders dan de uitvoering op leerling niveau, ik neem mijn petje af voor mijn collega's in de groepen. Maar ik zie ook genoeg collega's volledig thuis zitten omdat juist die leerlingen met gedrag hen het gevoel geven niet meer competent te zijn. De hulpvraag zal straks nog minder worden beantwoord....

Ik ben werkzaam als ambulant begeleider op een ROC. Daar begeleid ik leerlingen binnen de sector economie en dienstverlening.

Wij hebben als ambulant begeleiders een vaste werkplek binnen het ROC. Daardoor ben je direct bereikbaar voor de leerlingen en de docenten.

Op dit moment ben ik nog absoluut niet bezig met het zoeken naar ander werk. Ik merk dat ik dagelijks nodig ben op deze plek. Dus weggaan is voor mij eigenlijk geen optie.

Vooraf de leerlingen weten me hier te vinden en zoeken me regelmatig op. Soms alleen voor een praatje, maar meestal omdat ze ergens vastlopen. De docenten staan niet altijd open voor hun hulpvragen. Zij erkennen niet de problemen die mijn leerlingen met ASS tegenkomen. In hun ogen zijn het vaak ook geen problemen.

Docenten vinden het moeilijk in te zien dat veel dingen die fout gaan een gevolg zijn van onmacht en niet van onwil. Hierdoor hebben ze geen begrip voor de leerling.

Ik moet toegeven dat toen ik zelf voor de klas stond in het speciaal onderwijs, ik ook niet gezien heb, welke knelpunten sommige leerlingen tegen kunnen komen. Door je drukke werkzaamheden heb je niet de mogelijkheid om in een soort van helicopterview een leerling te bekijken. Die mogelijkheid heb ik nu als ambulant begeleider wel. Ik denk dat het daarom ook belangrijk is dat wij er zijn. We zien juist duidelijker welke signalen een leerling uitzendt, wat hij nodig heeft om beter te functioneren.

Hiermee kun je docenten goed ondersteunen.

Zo begeleid ik een meisje dat nu in de eerste klas van een niveau 4 opleiding zit. Ze is helemaal geen onvoldoendes gewend en sloeg helemaal in de stress na de toetsweek. Ze had verschillende onvoldoendes gehaald. Haar overzicht was compleet weg. Ze wilde niet meer naar school. Wat zouden haar klasgenoten wel niet zeggen en hoe moest het nu verder. Ze begreep niet wat er fout gegaan was.

Na een sms-je met de vraag of ze met mij wilde praten, kwam ze speciaal voor mij naar school.

Ze was erg teleurgesteld en wilde er direct mee stoppen. Ik heb de afspraak kunnen maken dat ik met de docenten zou gaan praten om van hen te vernemen of zij er wel of geen vertrouwen in hebben.

Daarna zou ik dit met haar gaan bespreken. Ze heeft hierin toegestemd en samen zijn we naar de les gegaan. Ze heeft de verdere dag alle lessen gevolgd.

Later op de dag hebben we samen een overzicht gemaakt van de onvoldoendes.

Voor elke onvoldoende hebben we een stappenplan kunnen maken. Hierdoor kreeg ze weer zicht op haar studie. Elke stap moet dan wel uitgebreid uitgeschreven en uitgewerkt worden.

Ze weet dat ik er steeds voor haar ben als ze vast loopt. Soms zie ik haar weken niet, dan gaat alles goed. Maar er zijn weken dat ze bijna dagelijks aan mijn bureau staat en ik met haar de problemen moet analyseren. Samen zoeken we dan weer de juiste weg.

Docenten zullen nooit de tijd vrij kunnen maken om leerlingen zoals zij te begeleiden zodat ze hun weg in de opleiding kunnen vinden. Deze leerling doet het op dit moment erg goed. Docenten zijn tevreden over haar.

Ik maak me grote zorgen over leerlingen zoals dit meisje. Hoe moet dit in de toekomst??

Veel leerlingen zijn te goed voor een lagere opleiding. Studierichtingen passeren prima bij hen, maar de extra begeleiding van mij is onontbeerlijk!! Als ik er niet zou zijn, zouden veel leerlingen thuis zitten en zonder opleiding de maatschappij moeten trotseren. Dit niet gaat lukken!

Dit is slechts 1 van de vele zorgleerlingen waar ik druk mee ben.

Voor jongeren is vastgesteld dat ze na hun VO-diploma een startkwalificatie moeten halen. Dit betekent dat ze na hun VMBO-diploma een niveau 2 opleiding met een diploma moeten afsluiten. Wanneer er voldoende structuur en duidelijkheid geboden wordt, redden ze het vaak wel op school. Moeten ze vervolgens op stage dan gaat het mis. De geleerde stof kan dan niet in praktijk gebracht worden. Daar moeten ze als het waren helemaal opnieuw beginnen. Een werkplek heeft daar niet altijd het geduld of de tijd voor. Wie gaat hiermee aan de slag??

Je merkt wel dat ik me grote zorgen maak over mijn rugzakleerlingen. Wie trekt zich het lot van hen aan en wil tijd voor ze vrij maken om hen op de rit te houden???

29 maart 2011

Mijn loopbaan in het onderwijs zal volgend jaar stoppen.
Niet dat ik dat wil want ik ben er nog zo intensief mee bezig.
Maar omdat de minister dat wil.
Als het gaat gebeuren ben ik 62. Wie wil me dan nog hebben???

Ik heb me altijd gericht op de “moeilijke kant” van het onderwijs....
Meer dan twintig jaar werkte ik in achterstandsgebieden in Arnhem die soms landelijk als eersten scoorden als “probleemgebied”.
Ik ben er werkzaam geweest als onderwijzer, als remedial teacher, als intern begeleider.
We werkten samen met de andere scholen en buurthuizen in de wijk om kinderen – vaak van verslaafde en/of psychiatrische ouders- te redden.
We probeerden ze op te vangen maar organiseerden ook projecten in samenwerking met justitie om ze in beeld te krijgen voor ze de verkeerde kant opgingen.
En we waren bezig om het vertrouwen te winnen van hun ouders en samenwerking te creëren.
We hebben kinderen daadwerkelijk kunnen helpen maar we moesten ook toezien hoe het soms helemaal fout ging.
In de tussentijd probeerden we ze te scholen, om ze zo goed mogelijk klaar te maken voor de maatschappij.
Het was zo’n school waarvan kinderen soms huilend afscheid namen en vaak nog weer terugkwamen als ze al lang in het voortgezet onderwijs zaten.

Daarna heb ik ruim 8 jaar op een cluster 4 school gewerkt: als intern begeleider en later nog als ambulante begeleider.
Moeilijke maar lieve kinderen met geweldige dossiers. Samenwerking met gezinsvervangende instanties, met justitie.
We namen kinderen op die landelijk in de bekendheid kwamen omdat ze “onbehandelbaar” waren en thuis zaten. Meestal lukte het ons om ze op te vangen maar niet altijd.
En ik studeerde verder: coaching, video-interactie, autisme, omgaan met moeilijk gedrag, gesprekken met kinderen, sociaal- emotionele ontwikkeling, etc.
De dagelijkse praktijk leverde een schat aan ervaringen op die ik zo goed mogelijk weer probeerde te gebruiken, niet alleen voor onze eigen school, maar ook voor de studenten van de Pabo waar ik ’s avonds les aan gaf.
Als ambulante begeleider moest ik leren omgaan met ongelooflijk veel verschillende vragen vanuit even diverse culturen. Wat fantastisch om zo inhoudelijk en divers bezig te kunnen zijn. Het noopte tot herbezinning en studie.

Zeven jaar geleden maakte ik de overstap naar cluster 3 speciaal onderwijs.
Ik ging als ambulante begeleider werken in de Stedendriehoek: Apeldoorn- Zutphen – Deventer met wat “satelliet dorpen” daar omheen.
Nu ook weer nieuwe problemen en inhoudelijke diversiteit. Opnieuw verdieping mogelijk maar één ding was helemaal nieuw: ik had nooit meegemaakt dat kinderen ook konden sterven. En soms gebeurde dat als ze een ongeneeslijke ziekte hadden. Toen het een kind overkwam dat ik begeleidde ben ik me als een razende gaan specialiseren op dit gebied. Ik begeleid nu scholen en instellingen en geef heel veel lezingen over rouwverwerking, rouwverwerking en kinderen met een communicatieve beperking etc. Het meest bizarre dat ik ooit heb meegemaakt zijn twee zusjes die allebei een

ongeneeslijke vorm van een hersentumor hebben. Meer kinderen hebben de ouders niet, ze zullen dus kinderloos worden. Ik begeleid beide meisjes. Er zal functieverlies ontstaan. Beide scholen willen de meisjes zo lang mogelijk op school houden met de achterliggende gedachte dat de school "de navelstreng is met de wereld". Stuur zo'n kind dan maar eens naar huis.

En toch zal dat gebeuren minister. Want de scholen kunnen deze kinderen zonder verdere faciliteiten niet meer naar behoren begeleiden. Ze hebben dat ook al aangegeven.

En ik?

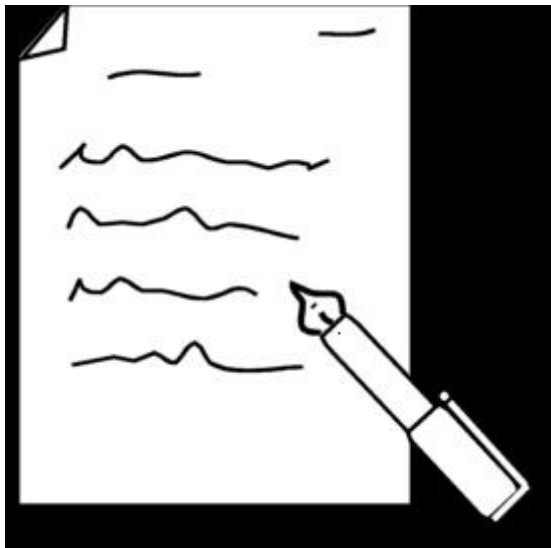
Ik hou zoveel van werk. Volg op dit moment nog steeds steeds nieuwe cursussen (Taakspel en herkennen van symptomen van kinderen die fysiek mishandeld of seksueel misbruikt worden. Het was de bedoeling dat ik schoolteams ging coachen)

Maar ik kom op straat te staan.

Er staat niemand meer te wachten op iemand die 62 is. Ik maak me geen illusies.

Maar ik had het onderwijs graag op een andere manier willen verlaten.

En hoe het nu verder moet met die meisjes? Ik durf er niet aan te denken.

Zwartboek van de Ambulant Begeleiders AED Leiden

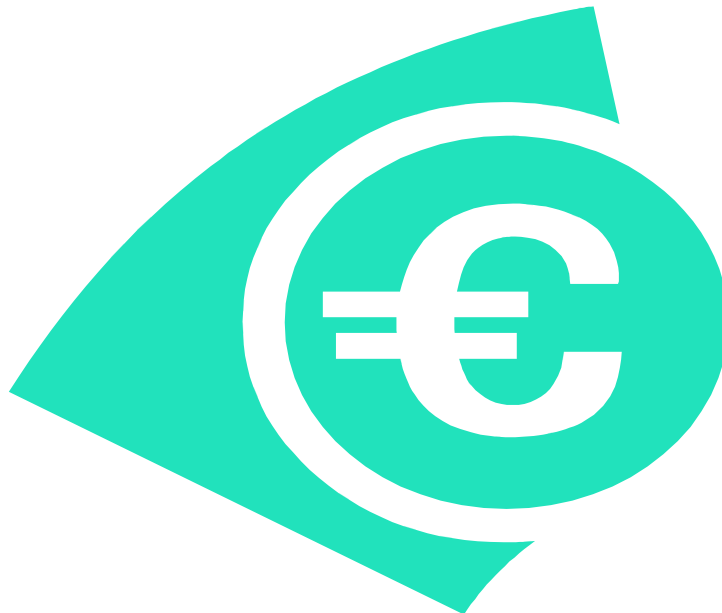
Waar zijn ze mee bezig in Den Haag??

- Hoe moet dat met deze Down leerling? Je komt toch nog wel, we weten anders echt niet hoe het verder moet met hem! ZML rugzakken: noodzaak!
- De school wil haar niet aannemen als niet duidelijk is welke begeleiding er komt! Ouders zitten met de handen in het haar: wat moeten ze doen?
- Ja het gaat zo goed bij ons. Wat leert ze veel bij ons en van andere kinderen. In groep 3 is deze leerling met Down al gaan lezen, maar wat als de extra ondersteuning verdwijnt?
- Wat een verrijking in mijn groep 8 een leerling met Down in de klas! Deze leerling heeft zo'n goede invloed op de sfeer in de klas. Dat wil ik echt niet missen.....en eerlijk is eerlijk ik zag er best een beetje tegenop.
- Dankzij de ZML rugzak kan onze zoon met het Syndroom van Down naar de reguliere basisschool. Hij is één van de anderen, hij hoort er helemaal bij. Hij trekt zich op aan de andere kinderen in de groep en heeft leuke

sociale contacten met klasgenootjes in de buurt. Het gaat goed met hem!, maar hoe moet dat nu als er straks geen rugzak meer bestaat? Kan hij dan nog wel op deze school blijven? We maken ons grote zorgen.

- Wij begeleiden bij ons op school twee leerlingen met een ZML rugzak. De ondersteuning van de ambulante begeleider vanuit het rugzakje is hierbij onmisbaar. Vooral door de ervaring die zij heeft met deze doelgroep. En ook de extra tijd die voor deze leerlingen kan worden ingezet m.b.v. rugzakbegeleiders hebben wij (de leerkrachten) én zij (de leerlingen) zo hard nodig. Hoe kunnen we deze leerlingen goed blijven begeleiden als er over anderhalf jaar gewoon botweg geen geld meer voor is??

- **Geld voor passend onderwijs is een goede investering om alle leerlingen optimale kansen te bieden!!**
Dan moet dat geld er wel zijn om die kansen waar te maken !!!

De bezuinigingen betekent voor ons: sneller niet meer kunnen voldoen aan de onderwijsbehoeften van kinderen. We proberen zo goed mogelijk te voldoen aan de specifieke onderwijsbehoeften die kinderen hebben maar dat kan de leerkracht niet altijd alleen of zonder ondersteuning. Die ondersteuning kunnen we niet meer bekostigen dus loopt de leerkracht eerder tegen grenzen aan.

Kinderen met een rugzak worden begeleid door een onderwijsassistent omdat we een HBO opgeleide leerkracht niet kunnen betalen. Dit vergt echter veel begeleidingstijd van de leerkracht en de intern begeleider.

De ouders van onze rugzakleerlingen maken zich ernstig zorgen omdat ze inzien dat hun kind het niet gaat redden op onze school als de begeleiding weg valt en de expertise van de clusterschool. Ouders komen regelmatig met vragen en zorgen. Helaas kunnen we nooit een goed antwoord geven omdat er zo veel onzekerheden zijn. Ik hoop dat iemand aan de noodrem gaat trekken!

Een leerling met epilepsie en daardoor een forse leerachterstand en een probleem in zijn sociaal emotioneel functioneren, kan bij ons op school blijven omdat hij een aantal momenten in de week heeft waarop zijn begeleider komt. Bij haar kan hij ontspannen en tot zichzelf komen. Helaas werd zij in januari ziek en kon zij twee weken niet komen. We hebben toen ervaren hoe deze leerling zich manifesteert zonder haar hulp. Onze leerling was radeloos. Hij wist van gekkigheid niet hoe hij zich moest gedragen, thuis kwamen er problemen, op school werd hij in de klas niet meer geaccepteerd en aan alle kanten werd aan de bel getrokken. Gelukkig is de rust nu weer gekeerd en kon onze ambulante begeleider met haar interventie veel voor ons betekenen. Ik moet er niet aan denken wat we zonder moeten! Niet voor de leerkracht, de ouders en voor de intern begeleider maar vooral ook niet voor het kind!!!

Dit is nu 1 leerling bij ons op school maar we bereiden ons voor op meer zorgleerlingen die we mogen begeleiden tijdens hun schoolloopbaan. Het is niet denkbaar dat alle mogelijke ondersteuning en expertise hiervoor straks maar verdwijnt! Wij zijn onderwijzers, we willen les geven, dat is onze voornaamste taak! Laat ons die uitvoeren.

Maart 2011.

Bonbons..... !!!! Wie is er jarig? Is er een feestje? Een heel kleintje. We hebben net te horen gekregen dat de rugzak van Anne verlengd wordt. Wat een opluchting..... Zo blijft Anne (PDD-NOS) in groep 5 haar hulp behouden. Fijn voor Anne zelf! Een geruststelling voor haar ouders! Een verlichting voor de leerkrachten van groep 5 (met 28 leerlingen) die nog een andere PDD-NOS-er in de klas hebben en alle extra hulp wel kunnen gebruiken. Wat fijn dat Anne af en toe buiten de klas rust kan vinden en haar ei kwijt kan bij de rugzakbegeleider. Wat fijn dat deze rugzakbegeleider haar structuur biedt in die wirwar aan sommen en opdrachten. Wat fijn dat Anne sociaal vaardiger wordt gemaakt zodat ze redelijk mee kan draaien in de maatschappij en vriendinnetjes heeft..... Nog even terug komen op dat feestje in de eerste regel! Waarom is het maar een klein feestje.

Wie kan er nu feestvieren met het vooruitzicht dat de hulp die toegekend is weer stopt.

Even euforie dat de rugzak voortgezet wordt. Maar deze euforie wordt snel vervangen door een gevoel van wanhoop. Wat gaat er gebeuren als er geen geld meer is voor Anne? Hoe kunnen wij haar zo goed mogelijk begeleiden? En hoe begeleiden we die andere 27 kinderen in de klas zo goed mogelijk? Want hebben ze niet allemaal de aandacht nodig die ze verdienen. En wie ondersteunt al die leerkrachten en mij.

Wie ben ik? De ib'er van de school waar Anne met veel plezier in groep 5 zit. Contactpersoon tussen alle mensen die zich inzetten voor Anne en alle andere kinderen die extra ondersteuning nodig hebben. Degene die een heel dossier van Anne heeft opgebouwd en met veel bewijzen moet komen om aan te tonen dat Anne nog steeds PDD-NOS heeft en dat ze de hulp nodig heeft. PDD-NOS heeft ze en gaat nooit weg. De hulp heeft ze ook nodig om haar door het basisonderwijs te loodsen, goed over te dragen aan een middelbare school (en vervolgonderwijs) zodat ze vervolgens volwaardig mee kan draaien in de maatschappij. Is dat niet wat we alle onze leerlingen en kinderen toewensen???

Hoe kan ik deze wens waarmaken met de bezuinigingen die in het onderwijs op komst zijn!!!!

Een noodkreet van een ib'er en tevens moeder van een meisje van 1 $\frac{1}{2}$ die over 2 $\frac{1}{2}$ hopelijk van goed en echt passend onderwijs gebruik kan maken.

WIJ ZEGGEN NEE!

Zaterdagmiddag 19 februari stond winkelcentrum 'De Tuinen' te Naaldwijk op zijn kop! Klokslag 14:00 uur schalden er tussen het niets vermoedende winkelend publiek tafelsommen uit de mond van een juf van de Ichthusschool te Monster. Passanten stonden stil en keken haar verbaasd aan.

Na een aantal sommen hard geschreeuwd te hebben, sloten zich steeds meer leerkrachten aan. Dit breidde zich uit tot een aantal van ruim 150 leerkrachten van 32 Westlandse scholen. Het resulteerde in een flitsende FLASHMOB. Na drie minuten eindigde dit plotselinge schouwspel en vervolgde iedereen zijn eigen weg alsof er niets gebeurd was.

Tussen de tafels door werd de slogan 'Wij zeggen nee, onderwijs moet top, dat kan niet voor nop!' geroepen. Leerkrachten konden hun stem laten horen tegen de bezuinigingen in het onderwijs door aan deze flashmob mee te doen. Ook was het doel een signaal richting de ouders af te geven, omdat scholen met hun rug tegen de muur staan. De bezuinigingen in het onderwijs hebben grote gevolgen: grotere klassen, minder personeel en geen extra zorg voor de leerlingen die dit keihard nodig hebben. De zogenaamde 'rugzakken' worden deze kinderen afgenomen, hierin zit het geld waarmee de extra zorg betaald wordt. Als de plannen doorgaan, wordt er bezuinigd op de meest kwetsbare kinderen in het onderwijs. De Westlanders hopen dat deze leerlingen en leerkrachten toch kunnen blijven 'rekenen' op het kabinet.

"Wij zeggen NEE. Onderwijs moet top! Dat kan niet voor nop!"

Leerkrachten kunnen rekenen, het kabinet kan dat kennelijk niet.

Hoeveel tafels staan er straks in een klas? Blijft er ruimte over voor leerkrachten?

Tellen kwetsbare kinderen voor dit kabinet wel mee?

Past een lege rugzak in het passend onderwijs? Wie zijn er straks uitgeteld?

Is uitgerekend bezuinigen op BASISonderwijs dé oplossing? X op X... hoeveel maal nog?

Wij zeggen NEE"

<http://www.youtube.com/user/apenopzolder#p/u/6/dl0MtLmM0Do>

In mijn deelverband is het volgend jaar al merkbaar. De ib'ers krijgen minimaal tijd voor hun werk. 3,5 uur per week! Daarnaast kan de school beslissen of er nog meer uren aan de ib'er gegeven worden. Afhankelijke situatie, waarbij niet gekeken wordt naar de taken.

Sommige ib'ers gaan maar liefst 9 uren inleveren als de school zelf geen uren erbij wil / kan geven.

ib'ers worden geacht zelf te gaan schrappen in hun takenpakket. Wat blijft er over van ons beroep? Wat blijft er over van wat we allemaal hebben opgebouwd? Mijn werkzaamheden als bovenschools intern begeleider staan ook ter discussie. Dat mag, alleen wordt er niet naar de werkzaamheden $\leftrightarrow$ tijd gekeken, maar puur alleen naar de tijd die ik heb. Vergelijkbaar met de intern begeleiders! Ook is het in de toekomst onzeker of er een bovenschools intern begeleider in dit deelverband werkzaam zal zijn.

Als ab'er wsns, is mijn functie ook onzeker, omdat de samenwerkingsverbanden nog niet helder zijn. Wat gaat er met mij en mijn collegae gebeuren... Onzekerheid heerst. Ik probeer er niet aan te denken, mijn leuke werk te blijven doen.

Mijn verhaal als ABer.

BOOSHEID, ONBEGRIIP en VERDRIET over de bezuinigingen op Passend Onderwijs.

Al 40 jaar werk ik in het onderwijs, waarvan 3,5 jaar in Duitsland. Bijna al die jaren heb ik met veel plezier en motivatie ingezet voor het "speciale" kind. In die jaren heb ik van alles gedaan, van groepsleerkracht, intern begeleider, collegiaal consultant, directeur en tot nu sinds een aantal jaren met veel plezier werk als ambulant begeleider. Zoals de minister wil, heb ik mij breed geschoold en heb een schat aan ervaring. 60 ben ik nu. En nog gemotiveerd om minstens tot mijn 65ste te werken. We worden toch ouder en zijn nog fit?

Wat dreigt er nu te gebeuren? Met al mijn kennis, ervaring, motivatie, interesse in kinderen, kom ik - met een uitkering- thuis te zitten. Ik zit- met geld- achter de geraniums. ZINLOOS VERGOOIT ONZE REGERING DIT KAPITAAL!!. Werkenergie van zoveel collega's. Ons onderwijs is nu al zo goed blijkbaar, dat we het wel zonder deze goed opgeleide mensen kunnen redden. Of toch niet????????? Nee, de leerkrachten in de basisscholen gaan we nu toch echt goed opleiden.

Zoals het er nu uitziet, zie ik mijn baan wegvloeien. En ach, ik zal het wel redden. Maar ik ben wel alleenverdiener en heb echt nog een stuk van mijn pensioenopbouw nodig. Uiteindelijk komen we er wel uit. Maar ik ervaar het als zo onrechtvaardig dat ik na zoveel jaren trouwe dienst, nooit ziek, altijd inzetbaar, nu met al mijn kennis aan de kant wordt gezet en misschien fors financieel

moet inleveren. Terwijl ik nog genoeg ideeën heb, nog van alles wil doen. Zo gaan we toch niet met mensen in het onderwijs om. Het onderwijs dat al een imago probleem heeft.

Maar erger is het voor een hele groep mensen tussen de 40 en de 60 die nog gezinnen hebben, die nog vele jaren moeten werken. Natuurlijk zal een deel echt wel weer een baan vinden, maar de onzekerheid die er nu is, drukt zwaar. EN DAN TE BEDENKEN DAT WE NOG ZOVEEL WERK IN HET ONDERWIJS NODIG IS. Waarom bedenkt de minister geen plan om al die 6000 mensen een goede plek te geven. Waarom bedenkt ze niet, dat het oneerlijk is om extra beloning voor goede leerkrachten te betalen uit de geldpot die ontstaat door goede leerkrachten te ontslaan. En geld voor kwetsbare kinderen te verschuiven naar hoogbegaafde kinderen met alle kansen. ONBEGRIJP LIJK.

En dan als misschien wel het belangrijkste punt. Hoe gaat het verder met de zorg voor leerlingen die niet alle kansen van de wereld hebben. En met hun ouders, die zich toch vaak gesteund voelen door ambulant begeleiders. En met de leerkracht, die zich geen raad weet met de speciale zorg. Naast een deel van de zorg binnen school, verdwijnen ook plekken voor leerlingen op de SO-scholen. Dit wringt nu al en zal nog een veel groter probleem worden. Waar blijft ons sociale gezicht als er zoveel gekort wordt op deze zorg voor kwetsbare kinderen. Op de barricades voor "onze" kinderen!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

Extra zorg in de scholen komt ten goede aan alle leerlingen. Zo hoort het.

Ik ben niet tegen een stelsel verandering. Ik vind het noodzakelijk, dat er minder bureaucratie is. Afschaffen van de indicatiestelling, AB-ers dichterbij en op de scholen, maximale inzet op de school waar het moet gebeuren. Maar wel met mogelijkheid de expertise op peil te houden. Alles wat nu wegvloeit, moet later met veel geld weer worden opgebouwd.

Marianne Bauland
Ambulant Begeleider cluster 4
Attendiz- Hengelo

Bezuinigingen

De bezuinigingen van de overhead zijn voor komend schooljaar al merkbaar. We kunnen niet alle groepen bemensen en de zorg op het gelijke niveau houden, terwijl we wel gegroeid zijn. Concreet kan dit gaan betekenen dat ik IB-uren in moet leveren en meer voor de klas ga staan.

Voor wat betreft het passend onderwijs: hier is nog zoveel onduidelijkheid over. Blijft de rugzakbegeleiding voor geïndiceerde leerlingen nog wel doorlopen? Hoe gaat het met nieuwe leerlingen? Kunnen we nog mensen extra inzetten voor de begeleiding van deze kinderen of moet de leerkracht voor de groep dit ook nog zelf gaan doen in de groepen die steeds groter gaan worden? Waar blijft de expertise van de ambulant begeleiders? Wordt het werk van de iB-er nog verder uitgebreid?

Het zorgt voor zeer veel onrust bij ouders, leerkrachten en de begeleiders die niet meer zo zeker van hun baan zijn....

Daarbij moeten de samenwerkingsverbanden zo enorm groot worden dat het niet anders kan dan dat het log gaat worden. Er kan geen sprake meer zijn van laagdrempelig contact met, omdat het waarschijnlijk in verschillende lagen georganiseerd moet gaan worden. Vervolgens

moet men dan intern weer gaan overleggen. Volgens mij is gebleken in het onderwijs dat schaalvergroting helemaal niet zo effectief is als je bijv. kijkt naar de grote besturen. Veel kinderen op school met een rugzak redden het nu in het regulier onderwijs doordat ze de juiste hulp krijgen. Ik vond het juist een erg mooi idee om kinderen d.m.v. een rugzak in het regulier onderwijs te houden, dichtbij hun vriendjes uit de buurt. Ik verwacht dat dit de komende jaren lastiger zal gaan worden, doordat men in het regulier de faciliteiten gaat missen om deze kinderen goed op te vangen. Gaan deze kinderen tussen de wal en het schip belanden?
Hopelijk wordt het tij nog gekeerd!

Ingeborg de Lange-van der Veen
IB-er

.....versus.....

Veel eisen van de inspectie en wet	versus	weinig uren IB!
Bezuinigingen op geld en middelen	versus	passend onderwijs!
Goed onderwijs	versus	ver overbelast personeel!
Positieve uitstraling	versus	bezuinigende maatregelen!
Leerlingen met rugzak op BO	versus	bezuinigingen!